

معلم و کلاس شیشه‌ای

فرصت اعتمادسازی برای والدین، افزایش علاقه به یادگیری برای دانش‌آموز و خودباوری برای معلم

سیمین نوری زاده

معلم پایه دوم دبستان پسرانه ناحیه ۲

با شنیدن اصطلاح کلاس شیشه‌ای، همه ما کلاسی با چارچوب شیشه‌ای در ذهن خود مجسم می‌کنیم. این تجسم اشتباه‌نیست، ولی می‌توان کلاس شیشه‌ای را حتی در چهاردیواری بتونی با دری چوبی هم تجربه کرد. چراکه به نظر من منظور از شیشه‌ای بودن یا شدن کلاس، برداشتن دیوار بین معلم و اولیای دانش‌آموزان است. تابستان گذشته در نشستی که با مدیر، معاونین و معلمان مدرسه داشتیم، یکی از پیشنهادهای جالب مدیر، داشتن کلاس

شیشه‌ای بود با هدف‌هایی که در نگاه اول آگاهی و آسودگی خاطر والدین از وضعیت فرزندش در کلاس درس را تامین می‌کند، چراکه با شفاف شدن این فضا، خانواده‌ها می‌توانند:

- ظرفیت یادگیری و عملکرد فرزندانشان را در کلاس درس مشاهده کنند.
- تاثیر توجه و یادگیری دانش‌آموز را در فرایند یاددهی- یادگیری از نزدیک لمس کنند.
- با روش‌های ساده راهنمایی دانش‌آموز در فرایند یادگیری و چگونگی گرفتن بازخورد از میزان این یادگیری آشنا شوند.
- مهارت‌های حرفه‌ای معلمان را به‌طور عملی شاهد باشند و ابهامات احتمالی ذهن آن‌ها برطرف شود.
- نسبت به شیوه‌های برخورد با دانش‌آموز هنگام انجام نادرست تمرین و تکلیف در منزل، آشنا شوند.
- فضای امن کلاس و لذت یادگیری را در کنار فرزندشان تجربه کنند.

در نهایت یک خاطره شیرین از تجربه مشترک کلاس درس با فرزندشان به ذهن بسپارند. خوشبختانه این طرح مورد استقبال قرار گرفت و من در گروه معلمان داوطلب اجرای این برنامه، حضور والدین را در کلاس درسم تجربه کردم. اولیا برای حضور در ساعت و درس دلخواهشان - که عموماً ریاضی بود- از قبل با معاون پایه هماهنگی لازم را انجام می‌دادند، اما دانش‌آموزان از زمان حضور والدین خود اطلاعی نداشتند و یکدفعه یکی از والدین

خود را در کلاس می‌دیدند که این هیجان هم در نوع خود به یادماندنی بود.

با وجودی که والدین در بدو ورود در جای مشخصی از کلاس می‌نشستند، ولی کم‌کم با عادی شدن فضای جدید برای دانش‌آموزان، می‌توانستند به راحتی در بین آن‌ها قدم بزنند و عملکردشان را به‌طور مستقیم مشاهده کنند. در واقع، در این لحظات بود که کلاس شیشه‌ای را نه تنها فرصت اعتمادسازی برای والدین، بلکه موقعیتی برای خودارزیابی و خودباوری معلم دیدم، موقعیتی که معلم می‌تواند مهارت‌های مدیریت کلاس درس و هدایت فرایند آموزش را حتی در حضور فرد سومی در کلاس خود به کار گیرد، و همزمان الگوی رفتاری اثربخشی برای دانش‌آموزانش در موقعیت‌های مشابه باشد.

پس داشتن کلاس شیشه‌ای، برخلاف برخی تصورات کلیشه‌ای، برای ارزشیابی معلم یا دخالت در فرایند تدریس نیست، بلکه مهیا کردن فرصتی برای والدین است تا بتوانند عملکرد فرزندشان را در روند کلاس و شیوه تعامل با معلم و همکلاسی‌هایش بسنجند. فرصتی که لذت حضور و مشارکت والدین در کلاس و مدرسه، خودبه‌خود علاقه به یادگیری را در دانش‌آموزان دوچندان می‌کند، به شرط آن‌که بازخورد کلاس شیشه‌ای برای دانش‌آموز به دور از استرس، نگرانی و تهدید ناشی از قیاس او با همکلاسی‌هایش باشد ...

